

حرکات کلیشه ای:

مجموعه کتابچه های زرد

تالیف: سینا توکلی

- مجموعه کتابچه های نارنجی
- تجربه و راهکارهای مربوط به خانواده، افزایش اطلاع رسانی به جامعه
- مجموعه کتابچه های آبی
- تکنیک های روانشناسی در حوزه اتیسم
- مجموعه کتابچه های زرد
- تکنیک های کار درمانی
- مجموعه کتابچه های سبز
- تکنیک های گفتار درمانی
- مجموعه کتابچه های قرمز
- تکنیک های مربوط به مهارت آموزی، حرفه آموزی، استقلال و ... در افراد طیف اتیسم
- مجموعه کتابچه های خاکستری
- آشنایی با مغز و آگاهی از بخش ها و عملکردهای مختلف آن در افراد طیف اتیسم

حرکات کلیشه ای:

اختلال طیف اتیسم با نشانه های اصلی همچون، مشکل در برقراری ارتباط اجتماعی و حرکات کلیشه ای مشخص می شود. حرکات های کلیشه ای به رفتار های اطلاق می شود که تکرار شونده، ریتمیک، ثابت در موقعیت های متعدد، و تقریباً عجیب و غریب و بدون کارکرد می باشند. این رفتار در کودکان و نوجوانان در طیف های مختلف اختلال ها مشاهده می شود (نقص های حسی و کم توانی ذهنی، سندرم ایکس شکننده، سندرم لش نیهان و بعضی از اختلال های رشدی همچون اختلال طیف اتیسم).

حرکات کلیشه ای در کودکان دارای اتیسم به چند شکل دیده می شود
و این رفتارها در انواع مختلف تبیین می شوند:

- نوسان و چرخش بدن،
- تحریک دست و تکان دادن دست ها شبیه بال بال زدن،
- دستکاری اشیا و زدن با آن،
- تکان دادن یا چرخاندن دست یا اشیا جلوی چشم،
- مشاهده کردن اشیا از نزدیک،
- باز کردن، بستن و پر و خالی کردن اشیا
- لمس کردن سطوح.

این رفتارها ممکن است که هم حرکات ساده (۲۶ درصد)، همچون، بال زدن با دست، و هم حرکات تشریفاتی پیچیده (۸۳ درصد) باشد. این حرکات در تمام کودکان دارای ایتسم با بهره هوشی متفاوت دیده می شود. حرکات کلیشه ای به شدت به محیط اجتماعی و محل زندگی کودکان وابسته است.

علت حرکات کلیشه ای هنوز به درستی مشخص نشده است ولی نظریه های در این زمینه وجود دارد مثل، نظریه های رشد و یادگیری که تلاش کرده اند این حرکات را تبیین کنند. و دلایلی همچون، ضعف در یکپارچگی اعصاب مرکزی و یا نقص در کارکرد اجرایی را ارائه داده اند.

از دید نظریه زیستی، حرکات کلیشه ای از آسیب مغزی (به ویژه در قسمت لوب گیجگاهی، سلول های گانگلیا و سیستم دوپامینی) و اختلال در انتقال دهنده های عصبی ناشی می شود.

براساس نظریه های رشدی، حرکات کلیشه ای می تواند ادامه یافته حرکات تکراری طبیعی دوران اولیه رشدی باشد، که ممکن است دچار نقص شده باشد.

مطابق با نظریه های یادگیری، حرکات کلیشه ای پاسخ های به محرک های محیطی خاص است، مثل، محرک های ادراکی که خود کودک ایجاد می کند.

در نظریه دیگر محصول فعال سازی خود تحریکی توسط کودک است (که در نبود محرک، به وجود می آید). به عنوان مثال زمانی که کودک در یک محیطی قرار میگیرد که عاری از جذابیت های بصری، شنوایی یا لامسه می باشد، به انجام حرکات کلیشه ای می پردازد.

بر مبنای نظر محققان حرکات کلیشه ای، رفتارهای انعطاف پذیری هستند که، در زمان های برای افزایش موانع ادراکی درونی و بیرونی استفاده می شود و در مواقع دیگر برای فیلتر کردن محرک های بیرونی است، در نتیجه باید به کودک اجازه داد تا به درجه متفاوتی از تعامل و تنهایی بپردازد.

مدیریت ها و کنترل حرکات کلیشه‌ای:

در قدم اول مادر باید عواملی را که موجب اضطراب کودکان و یا پناه بردن به دنیای درون و انجام رفتارهای کلیشه‌ای می‌گردد شناسایی کند. این عوامل می‌تواند محرک‌های بی ارتباط به برقراری ارتباط یا برخی از وسایل همچون سازها و ابزار موسیقی باشد که کودک به آن علاقه‌ای ندارد. مداخله‌ها و مدیریت‌ها برای کاهش حرکات کلیشه‌ای باید از سنین پایین‌تر شروع شود به دلیل اینکه این حرکات بر روی سنین بعدی اثر گذاشته و باعث وخیم‌تر شدن اوضاع می‌گردد و مداخلات زودهنگام نقش مهمی را در مدیریت این اختلال بازی می‌کند. عموماً دو روش عمده برای مدیریت حرکات وجود دارد که یکی روش پزشکی و دیگری مدیریت رفتاری است.

۱. در روش پزشکی با تجویز دارو ریسپریدون همراه است که متخصص روانپزشک کودک این دارو را باید تجویز کند.

۲. مدیریت رفتاری شامل:

- درگیر کردن کودک و یا نوجوان در کارهای اجتماعی
- آموزش خود کنترلی فیزیکی
- جلوگیری از پاسخ دادن کودک به هر محرک
- ارائه محرک های به کودک که حالت پیوسته ندارند
- آموزش خود تنظیمی هیجانی و رفتاری
- ارائه دستورالعمل های سریع
- ایجاد رابطه مادر فرزندی محبت آمیز
- ماساژ دادن کودک
- استفاده از موسیقی های آرام بخش

آدرس انجمن اتیسم ایران
دفتر مرکزی: تهران، اتویان ستاری جنوب، بعد از پل همت،
خیابان لاله شرقی، پلاک ۸.

تلفن: ۰۲۱-۴۴۶۱۳۴۵۶ ۰۲۱-۴۴۶۱۴۰۴۴ فکس:

آدرس دفتر نمایندگی ۱: تهران، خیابان جمهوری، خیابان
برادران یاسری، نبش دیلمان، پلاک ۲.

تلفکس: ۰۲۱-۶۶۹۲۴۳۵۹

 www.irautism.org

 irautismorg

 iran.autism.association

 info@irautism.org

شعب:

شیراز:	۰۷۱۳۶۲۶۶۳۳۴	همدان:	۰۸۱۳۸۲۲۱۵۴۲	کرمان:	۰۳۴۳۲۱۱۰۴۰۸
رشت:	۰۱۳۳۳۵۱۳۲۳۵	کاشان:	۰۳۱۵۵۵۴۸۲۳۱	ارومیه:	۰۴۴۳۲۲۵۸۰۳۱

دفاتر نمایندگی:

زنجان:	۰۹۱۳۲۴۲۴۴۸۴۲	قزوین:	۰۹۱۳۳۸۱۰۳۷۸	بیرجند:	۰۹۱۵۱۶۰۰۰۸۴
خرم آباد:	۰۹۱۶۶۶۲۶۱۹۷	ایران شهر:	۰۹۳۰۷۵۲۷۶۳۳	کیش:	۰۹۱۹۷۹۵۴۰۲۵
گرگان:	۰۹۱۱۱۷۸۰۹۷۴	بجنورد:	۰۹۳۸۸۳۸۶۶۴۶	کرمانشاه:	۰۹۱۸۳۳۲۹۵۳۸
یزد:	۰۹۱۳۹۵۴۶۶۵۳	یاسوج:	۰۹۳۷۹۱۳۱۸۹۸	زاهدان:	۰۹۱۵۵۴۹۵۳۰۳
نهبوند:	۰۹۳۵۲۵۲۱۳۶۴	بوکان:	۰۹۱۴۳۸۲۰۴۴۶	ساری:	۰۹۰۳۶۱۰۵۶۹۱

کمک به انجمن خیریه اتیسم ایران #۰۷۰۷*۰۷۸*

شماره حساب: (بانک اقتصاد نوین) ۱۴۷۸۵۰۵۶۶۳۵۲۸۱

شماره کارت: ۶۲۷۴ ۱۲۱۹ ۴۰۱ ۷۹۸۱

مجموعه کتابچه های زرد

تکنیک های کار درمانی در حوزه طیف اتیسم